

Pedagogika elementarna - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogika elementarna
Kod przedmiotu	05.2-WP-PEDP-ELEM
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ • dr hab. Mirosława Nyczaj-Drag, prof. UZ • dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ • dr Klaudia Kasowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, podstawą programową edukacji dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, psychologicznymi i lingwistycznymi podstawami procesu czytania i pisania oraz metodami nauki czytania i pisania dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykłady

Pedagogiczne podstawy rozwoju i kształtowania się mowy dziecka. Pedagogiczne uwarunkowania rozwoju języka i myślenia dziecka. Rola integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka. Zagadnienie dwujęzyczności i jej rodzaje oraz konsekwencje dla rozwoju dziecka. Proces czytania i jego składniki w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym. Rola czytania i pisania w komunikacji językowej. Ryzyko dysleksji i zasady diagnozy i terapii dysleksji. Metody pedagogiczne w terapii logopedycznej.

Aktualna podstawa programowa dla przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej. Sylwetka dziecka przedszkolnego i wczesnoszkolnego, jego charakterystyka w zakresie rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego i moralnego. Potrzeby dziecka przedszkolnego i wczesnoszkolnego: typologia potrzeb, zaspokajanie potrzeb dziecka w środowisku rodzinnym, przedszkolnym i szkolnym. Dojrzałość szkolna a gotowość szkolna – pojęcia, składniki, diagnozowanie.

Ćwiczenia

Rola, istota oraz cele czytania i pisania. Gotowość dzieci do rozpoczęcia nauki czytania i pisania. Przegląd, analiza i ocena stosowanych metod nauki czytania i pisania w ujęciu historycznym: metoda M. Falskiego, metoda analityczno-syntetyczna o charakterze funkcjonalnym E. i F. Przyłubskich, metoda barwno-dźwiękowa H. Metery, metoda fonetyczno-literowo-barwna B. Ročławskiego, Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz, wprowadzenie w świat pisma I. Majchrzak, metoda G. Domana, naturalna nauka języka W. Aye, metoda czytania oparta na integracji sensorycznej, metoda przyspieszonego czytania. Metody nauki czytania i pisania w polskich elementarzach. Tok postępowania metodycznego wynikający z danej metody nauki czytania i pisania (metoda M. Falskiego, E. i F. Przyłubskich, H. Metery, B. Ročławskiego, Metoda Dobrego Startu). Zasady kaligrafii. Trudności w czytaniu i pisaniu i ich pokonywanie.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład tradycyjny i problemowy.

Ćwiczenia – metoda projektu, praca z książką, metoda przypadków, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, burza mózgów, dyskusja, metoda projektowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efektywności	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1L.W3. psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii i działań profilaktyczno- -wspomagających; podstawy neuropsychologii; rozwój i kształtowanie mowy dziecka; psycholingwistykę rozwojową; psychologiczne uwarunkowania rozwoju języka i myślenia dziecka; rolę integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka; zagadnienie dwujęzyczności i jej rodzaje oraz konsekwencje dwujęzyczności dla rozwoju dziecka; profilaktykę logopedyczną; podstawy audiofonologii pedagogicznej; zagadnienia czynności czytania i jej składników w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym, czytania i pisanie w komunikacji językowej; ryzyko dysleksji i zasady diagnozy i terapii dysleksji; zagadnienie logopedii międzykulturowej; metody pedagogiczne w terapii logopedycznej; metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); metodę fonogestowej wizualizacji mowy (Cued Speech); podstawy języka migowego, logorytmiki, logopedii artystycznej; rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii logopedycznej; zasady organizacji pomocy logopedycznej; rolę warsztatu pracy logopedy.	• K_W14 • K_W24	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
E.1L.U1. analizować medyczne podstawy logopedii; analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia; wyjaśniać anatomię i fizjologię układu nerwowego; analizować i stosować podstawy audiologii i foniatry, ortodoncji, psychopatologii i psychiatry, neurologii, neonatologii i fizjoterapii w logopedii; analizować zaburzenia głosu, zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone;	• K_U06	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja	• Ćwiczenia
E.1L.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.	• K_K08	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Ocena z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną ocen z pracy pisemnej i aktywności na zajęciach.

Wykłady

Kolokwium pisemne z problematyki wykładów (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% – db, 60% – dst).

Ocena końcowa

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z wykładu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

1. Doman G., Doman J., *Jak nauczyć małe dziecko czytać*, Bydgoszcz 1992.
2. Kamińska A., *Metody nauki czytania i pisanie w edukacji przedszkolnej*, Warszawa 1997.
3. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.
4. Lelonek M., Wróbel T., red., *Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III*, Warszawa 1990.
5. Majchrzak I., *Wprowadzanie dziecka w świat pisma*, Warszawa 1995.
6. Malmquist E, *Nauka czytania w szkole podstawowej*, Warszawa 1987.Podobnie postępuj w przypadku kolejnych pozycji bibliograficznych literatury podstawowej wciskając [Enter]. Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania! Przed wciśnięciem [Enter] skasuj ukryty tekst: „Podobnie ...”.
7. Śliwerski B., *Pedagogika dziecka: studium pajądocentryzmu*, Gdańsk 2007.
8. Więckowski R., *Pedagogika wczesnoszkolna*, WSiP, Warszawa 1993.
9. Doman G., Doman J., *Jak nauczyć małe dziecko czytać*, Bydgoszcz 1992.
10. Kamińska A., *Metody nauki czytania i pisanie w edukacji przedszkolnej*, Warszawa 1997.
11. Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką*, 2011.
12. Lelonek M., Wróbel T., red., *Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III*, Warszawa 1990.
13. Majchrzak I., *Wprowadzanie dziecka w świat pisma*, Warszawa 1995.
14. Malmquist E, *Nauka czytania w szkole podstawowej*, Warszawa 1987.Podobnie postępuj w przypadku kolejnych pozycji bibliograficznych literatury podstawowej wciskając [Enter]. Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania! Przed wciśnięciem [Enter] skasuj ukryty tekst: „Podobnie ...”.
15. Śliwerski B., *Pedagogika dziecka: studium pajądocentryzmu*, Gdańsk 2007.
16. Więckowski R., *Pedagogika wczesnoszkolna*, WSiP, Warszawa 1993.

Literatura uzupełniająca

1. Jakowicka M., *Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem*, WSiP, Warszawa 1982.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Mirosława Nyczaj-Draż, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 19-12-2019 13:32)

